

Mails til jm@jm.dk

St. Kongensgade 1-3
1264 København K.
Tlf. 70 10 33 22
Fax 70 10 44 55
post@domstolsstyrelsen.dk
CVR nr. 21-65-95-09
EAN-nr. 5898000161184

NIJ11650/Sagsbeh. NIJ
J.nr.: 4101-2008-65.2
Vedr.: 2008-740-0299

dir. tlf.: 33929583
mail nij@domstolsstyrelsen.dk

8. december 2008

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af retsplejeloven (Dommeres fremtræden i retsmøder)

Ved e-mail af 12. november 2008 har Justitsministeriet anmodet om at modtage en udtalelse om udkast til forslag til lov om ændring af retsplejeloven (Dommeres fremtræden i retsmøder).

Domstolsstyrelsen er enig i, at dommere i retsmøder skal fremstå neutrale, idet de i det hele ved deres fremtoning i retten skal sikre, at retten fremstår værdig, uafhængig og upartisk, således som det også er udtrykt i Personaleadministrativ Vejledning..

Domstolsstyrelsen finder det imidlertid forkert, at der i lovgivning som foreslået fastsættes specifikke regler om dommeres påklædning. Disse spørgsmål har ikke tidligere været reguleret ved lovgivning, men har været overladt til dommerne og domstolene selv, bortset fra nogle administrative forskrifter om kapper i de overordnede retter. Ved oprettelsen af Domstolsstyrelsen som led i domstolsreformen i 1998 blev domstolenes uafhængighed og selvstændighed i forhold til de øvrige statsmagter sikret ved, at bl.a. varetagelsen af administrative forhold blev overladt til Domstolsstyrelsen. På linje hermed anbefales det også i Europarådets rådgivende Dommerkomites (CCJE) Opinion no. 3 (Ethics, incompatible behaviour and impartiality, artikel 49, iii), at spørgsmål om dommeres påklædning i retten ligesom andre spørgsmål om dommeretik overlades til dommerne selv. Det foreliggende lovforslag om religiøse og politiske symboler og om kapper bryder med disse principper for kompetencer på domstolsområdet.

Styrelsen finder det på denne baggrund særdeles beklageligt, at der nu lægges op til lovgivning om dommeres fremtræden og påklædning i retten. At der lovgives kan især undre når henses til, at der ikke findes eksempler på sager, hvor en dommer har fremtrådt i retten på en måde, som kunne give anledning til at drage dommerens upartiskhed og neutralitet i tvivl.

For så vidt angår forslaget om religiøse og politiske symboler har Domstolsstyrelsen noteret sig de kortfattede bemærkninger om forslagets forhold til bl.a. grundloven, menneskerettighedskonventioner og EU-retten, herunder at bestemmelserne er nødvendige på grund af et sagligt hensyn til at sikre neutral fremtræden og ikke vil indebære en indirekte forskelsbehandling. Styrelsen finder, at disse spørgsmål er ganske komplicerede og derfor bør underkastes en grundigere undersøgelse.

For så vidt angår forslaget til en ny § 56 a i retsplejeloven om brug af kappe under hovedforhandlinger, kan Domstolsstyrelsen tilslutte sig høringssvaret fra Den Danske Dommerforening. For få år siden har spørgsmålet om brug af kapper i byretterne været drøftet blandt dommerne, der med klart flertal har taget afstand fra, at der indføres kapper i byretterne. Styrelsen er enig i denne holdning og finder det forkert, at der på tværs af domstolene og dommernes synspunkter ved lov gennemføres tvungen brug af kapper. Domstolsstyrelsen er desuden enig med Dommerforeningen i, at hvis forslaget alligevel gennemføres, bør påbuddet begrænses til hovedforhandlinger i nævninge- og domsmandssager.

For så vidt angår lovforslagets økonomiske konsekvenser kan Domstolsstyrelsen oplyse, at etableringsomkostningerne ved indførelse af kapper i byretterne, hvis det forudsættes, at alle domstolsjurister, der kan virke som dommer under hovedforhandlinger, skal have egen kappe, vil udgøre i alt 2,5 mio. kr. Hertil kommer årlige udgifter til rensning m.v. på 0,6 mio. kr. Hvis forslaget gennemføres bør domstolenes bevilling forhøjes tilsvarende, da det ikke vil være muligt at finde midlerne inden for domstolenes i forvejen begrænsede bevillingsmæssige rammer.

Med venlig hilsen

Niels Grubbe

Adam Wolf